

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Oponentský posudek

Jitka Paličková

Téma: Sborová a kantátová tvorba Jana Dismase Zelenky v kontextu české hudební emigrace první poloviny 18. století

Jitka Paličková si vybrala velmi zajímavé téma, jehož komplexní zpracování by až do letošního roku bylo prvním v české literatuře. Před pár měsíci ale vyšla v nakladatelství Akademie múzických umění rozsáhlá monografie Jaroslava Smolky věnující se právě osobnosti Jana Dismase Zelenky. Pro diplomantku to sice mohl být významný zdroj informací, avšak zároveň se nabízí srovnání, což staví J. Paličkovou do obtížné pozice. Nutno však podotknout, že každá z prací má jiný cíl, a že nemůžeme poměřovat stejnými parametry vědeckou práci prvotřídního muzikologa a diplomovou práci studenta.

Diplomová práce Jitky Paličkové je rozdělena do čtyř kapitol, v prvních třech kapitolách je nastíněna všeobecná společenská situace, hudba v Evropě a hudba v českých zemích v 1. polovině 18. století. Těžiště spočívá v poslední kapitole věnované osobnosti Jana Dismase Zelenky. V popisu politických a náboženských poměrů se J. Paličková často dopouští nepřesností či zavádějících tvrzení. Např. na straně 7 připisuje provádění inkvizice jezuitům, ti s ní ale neměli vůbec nic společného, inkvizice byla záležitostí především řádů dominikánů a světských institucí (šlechty). V rozpětí několika vět nalézáme i tvrzení, která si vzájemně odporují nebo zeslabují svou výpovědní hodnotu. V první větě autorka tvrdí, že díky reformaci, v období vzniku protestantských církví nastal rozkvět liturgické hudby jako prostředek komunikace, ale o dvě strany dále přiznává, že naopak větší důraz na hudbu kladou spíše katolíci než reformované církve.

str. 6 „V tomto období probíhala reformace a vznikaly nové církve, které kladly důraz na hudbu jako na způsob komunikace s věřícími.“

str. 8 „Zatímco katolická strana používala hudbu jako důležitou a nedílnou součást liturgie, strana protestantská mnohem méně.“

Nejasnosti se vyskytují i při charakteristikách typických hudebních forem 1. poloviny

18. století. Můžeme polemizovat s tvrzením, že koncertantní moteto je obdobou světské kantáty, nebo že pašije jsou protestantskou liturgickou formou. Věrohodnost některých správných údajů je snižována neobratnými formulacemi.

str. 11 „Za předchůdce oratoria se považuje Emilio de Cavalieri a jeho hra O duši a těle.“

V kapitole o J. D. Zelenkovi se dozvídáme o jeho životních osudech, poměrně rozsáhlé pojednání je věnováno komentovanému přehledu skladatelova díla. Stručné analýze jsou podrobeny skladby *Sub olea pacis et palma virtutis*, *Missa Divi Xaverii D dur* a žalm *In exitu Israel*. První jmenované je dílo je analyzované kvůli svému rozsahu pouze zevrubně, ale přesto si o něm čtenář může udělat jasnou představu. Další dvě díla by si ale, podle mého názoru, zasloužila komplexnější analýzu, zvláště informace o žalmu *In exitu Israel* jsou velmi kusé. Navíc při vysvětlení obsahu textu může dojít ke zmatení čtenáře, protože v uvedeném žalmu nejde o popis cesty Izraelců do Egypta, ale z Egypta, kde dlouhá léta izraelský lid otročil pod egyptskou nadvládou. Na první pohled je to drobnost, ale k závažnosti tohoto překlepu přispívá fakt, že egyptský exodus patří mezi nejvýznamnější události v životě nejen židovského národa, ale celé katolické církve.

Velmi pozitivně hodnotím snahu využít Zelenkovu tvorbu v hodinách hudební výchovy a kompletní výčet skladatelova díla, logicky seřazený podle hudebních forem. Ze stylistického hlediska bych diplomantce vytknula především krátké jednoduché věty a mnohdy nepřírozený slovosled.

Hodnocená práce i přes výše uvedené nedostatky vyhovuje požadavkům diplomové práce a hodnotím ji známkou **dobře**.

V Praze, dne 14.05.2007

PhDr. Leona Saláková, Ph.D.